

Welat VERROJ

Ziwan nasname yo, ziwan rûmet o... Pêveka Azadiya Welatî ya, belaş a. 5-11- 2012 Hewtane HÛMARE: 26 E-mail: welatverroj@gmail.com

Dirîfiya dewlete

Dewlete mintiqa kurdan de bi-zanaye nêkewena nê çîyan dima. Çunke dewlete vana wa xort û ciwanê kurdan nêkewê mîyanê mucadeleyê kurdan se, kenê wa bikerê. No fikir û fehm dewlete rê bîyo sey yew disîplîn. Dewlete dûrî vinder-tîşî, xo rê kerdo parçeyêk mu-cadeleyê kurdan... RÛPEL - 2

Ma Arjen Arî vinî kerd

Kurdan nuştoxê xo, helbestvan û roşnvîrê xo ra yewbînî, Arjen Arî vinî kerd. Arî semedê dej û kulên kurdan zanayê ra têkoşîna xo bê mîyanin dayê. Eşa şarê xo, ya xo vînayê ra têkoşin dayê û xebat kerdêy... RÛPEL - 5



12.12.2012 ya Çewlîgî yo

Çewlîgî zî semedê ke serrê de rayê roja înan bibo ra delinganê xo qat kerdîy. Ney semedî ra zî wazenê ke roja 12.12.2012'î bibo roja çewlîgîjan. Dest bi xe-batan kerdêy... RÛPEL - 5



Dr. Qasimlo kurdewar bi

Cuyayîşê ey ze her dil-darê kurd bi dil û can bawerê azadiya Kurdistanî kerdê. Dr. Qasimlo zanay ke heta kurdî yewîteya xo ilan mekerê azad nêbenê ra her tim xebata yewitey kerd... R - 6



'Merdiş' bibo do se bebo?

Kurdîy herrojî ra daha zaf nêzdî azadiy bîyê. 30 Citmengî de yewiteya xo îlan kerdîy. No hewte zaf qirîtk o. Lazimo ke dewlete waştîşê zîndananan qebûl bikero ke merdişîy nêbêy



Wêne: Veysi Altay

GREV KEWTO HALÊ GIRAN

Greva zîndananan kewtê rojên zaf qirîtk. Giroteyên ke grevî de yê; bê haley, bê taqetey, hiş vîrakerdiş, bi fizikî çewtey, zincî ra gunî amayîş, roşnîya çîman de kemîbîyîş, şimitîşan ra kewtîş zaf bîyo.

KURDÎY PAYAN SERDE YÊ

Dinyayî de kurdîy semedê greva zîndananan 30 citmengî de weriştîy pay ser û yewiteya xo ney rojî de ilan kerdîy û mohra azadiyî day ney rojî ra. Heme cayan ke kurdîy bîy de çalakîy tewr bi tewrin amey viraştîş.

EGER MERDIŞEKE BIBO!

Şarên histîyar û warê vîcdanî ardî ziwan ke eger merdişeke bibo halê Tirkîyayî do zax xirab bibo. Ey semedî ra zî waştî ke rayîrberî meseleya kurdan çareser bikere ke xebereke merdişî zî wa meyro... RÛPEL - 4

Xodawend Selver Yildirim

Ay zî, ze hezar kurdên ke 12 İlonî de dest bi greva veyşanî kerdêy, kewta grevî. Nameyê ay Selver Yıldırım a. Yıldırım Botanî de bîya birîndar û esîr kewtbi. Nika zî zîndanî de,

kewta greva veyşaneyî û zaf çiy çise kerd. Wazenê greva veyşanî wa bibo semedê aşî û azadî. Gedeyên yenê dinyayî, wa azadî de bêre dinya. Ay ra ma têkoşin kenê... RÛPEL - 3



Dirîtiya dewlete

Dewlete mintiqa kurdan de bizanaye nêkewena nê çîyan dima. Çünke dewlete vana wa xort û ciwanê kurdan nêkewê mîyanê mucadeleyê kurdan, se kenê wa bikerê

MEHMÛT NÊŞÎTE

Welatê ma kurdan gama ke bi çar parçe, dewletê serdestî zî o wext dest bi asîmlasîyonî kerdî. Nê dewletî, (Îran, Sûriye, Îraq, Tirkîya) seba ke kurdî ro kurdîtiya xo heşar nêbî çî destê înan ra amîya nêvatê ney û heme çîyan kerdî.

Derd û kulê înan bîyo-nêbîyo heşarbîyayîşê kurdan bîyo. Hetanî ke çîyê ke zerar û zîyan dayo nê heşarbîyayîşî, nê dewletî piştî zî dayê nê çîyan.

Merdîm ge-ge ewnîyeno Tirkîya ra nimûneyê newînî bi eşkera ginenê çimê merdimî ro. Nimûne: Nê serranê peyênan de mintiqa kurdan de dizdî, xîşkerdiş (qapqap) fuhuş û şimitişê esrarî zêdîyeno.

Nê gureyî, ma heme zanê ke gure nîyê û seba sîhetê yew komele ganî bi nê gureyan ra mucadele bêro kerdî. Mucadeleyê nê gureyî ma şarê kurdî ser o ferz bo zî, la sere de ganî dewlete bi nê gureyan ra mucadele bikero û nêverdo dizdî virazîyo, fuhuş virazîyo, nêverdo esrar bişîmiyo û çîyê wînasî virazîyê.

La ma ewnîyênê dewlete ra hetê rojawanî de bi nê gureyan rê mucadele kena. Kuna dizdan dima, kuna esrarkêşan dima û şew û roj ha fuhuşî dima. Dewlete kesê ke nê çîyan kenê nêverdena çimê xo akere. Tepêşena û teslimê mehkeman kena.

Lo na dewlete xesasîyeto ke hetê rojawanî rê nawena (mojnena) hetê kurdan rê nêawena. Mintiqa kurdan de çendêk dizdî, fuhuş, esrar şimitiş, balî antiş, çante ramitiş, qumar kaykerdiş bibo zî, dewlete, xo rê nêkena xem û nêkewena nê çîyan dima.



Dewlete fiya de dirîti kena!

Ma zanê ke no gure gureyê dewlete yo labelê, gelo, dewlete çira xo sist kena û xo rê nêkena xem?

Dewlete qasî ke rojawan de bi nê çîyan mucadele kena çira mintiqa kurdan de hes nêkena?

Dewlete mintiqa kurdan de bizanaye nêkewena nê çîyan dima. Çünke dewlete vana wa xort û ciwanê kurdan nêkewê mîyanê mucadeleyê kurdan se, kenê wa bikerê. No fikir û fehm dewlete rê bîyo sey yew disîpîlî (ilke). Dewlete dûrî vindertişî, xo rê kerdo parçeyêk mucadeleyê kurdan. Dewlete ewro senî ha ver a kurdan û bi kurdan rey de mucadele kena, bê vengî û dûrî mendîş zî, xo rê sey parçeyêka mucadeleyî vîna.

Hefskerdişê kurdan, operasîyonê ser kurdan, qedexekerdişê zîwanê kurdan seba dewlete çî bo, sere de esrar şimitiş û nê çîyê ke kokê sîhetê komele şana ra, eynî çî yo. Sey

ke mi waşt ez cor de vajî dewlete vana, wa nêbî welatperwer, vana, wa nêkewê mîyanê mucadeleyî sekenê wa bikerî...

Na polîtika, polîtikaya dewlet a. Nêzdî se serrî yo ke dewlete û kurdî seba na polîtikaya lêşine ha têver de. Ma na dewlete hol şinasnenê. Eke dewlete nê gureyan ra çimanê xo gêna û hetanî ke nê çîyê xiraban ra hes nêkena û hetanî ke destek dana, ma sebebê ey zanê.

La ma kurdî çira destûr danê nê kesan? La ma kurdî çira nê çîyan ra çimanê xo gênê û hesê xo nêvejenê? La ma kurdî çira xo rê nêkenê xem, kul û derd? Ma senî tada, zor û zulme na dewlete ver vîndenî ganî ma nê çîyan ver de zî vînderê û bêveng nêvînderê. Sere de partî, sazge, keye û ma herkes nê çîyan xo rê bikerê dert û ma şarê xo, ciwan û xortanê xo heşar kerî û ma kayê na dewlete vejê meydan.

Sadax

Xoser Welat

xoserwelat@gmail.com

Exlaq û bêexlaqî

Exlaq û wijdan di wesfêy, ke însanî kenê însan ê. Heman çîy nêbê zî têkildarê yewbînîyê. Başî û xirabîya kesan bi nê herdi wesfan yena vatiş û namekerdiş. Kesêkê bêvijdanî ra exlaq û kesêkê bêexlaqî ra zî vijdan nîno hîvîkerdiş. Wijdan helwesta kesan a hember başî nebaşî, heqe û neheqe, xirabî û qencîye yo. Exlaq, bi goreyê nînan têgeyrayiş û rûmetdayişê nînan o.

Di tirkîya de neway serreyo ke, şaro kurd di bin hovîtîyêka teber merdimayîye de yo. Kesayetî, ziwan, çand û heme ercîyayîyêy kurdan ameyê qedexekerdiş. Hember kurdan heme cureyêy bêexlaqîye ameyê bikarderdiş. Helwesta kurdan a herî qice ya hember nê zilm û hovîtîyan bi zindan, kiştîş, sirgûn û koçkerdiş ameyê cezakerdiş. Bi desan serrîyo ke, nê kurdan têkoşîna xo ra û nê zî dewleta Tirkîya bêexlaqî û hovîtîya xo ra, fek veranê-dayo. Kurdan seba nasname, ziwan û giyanêkê birûmetî, gelêke doran giyanê xo kerdo bedêl. Ewro zî bi heman helweste, di zindanan de tarîxê merdimayîye yeno nuştîş. Domanê şarê kurdîy reyna seba rûmetê merdimayîye, seba giyanêkê birûmetî, bi bedêlo hewna giran, bi grevê veyşanîye, giyanê xo wertede ronawo.

Kar û têgeyayîşê heme giyanweranê dinya, seba domnayîşê giyanê xo yo. Di no derbar de esteyoke (varlık) zafêrî kede dano û heme esteyan zî bi kar areno însan o. Vanê ke nîzde qiyamete Tercal yeno. Însanîy veyşanê. Tercal sifreyê werdî anceno. Kesêy ke nêşîyerê sifreyê ey ser şîne cinnet. No ezmûn bi emrê Homayî beno. Yanê Homayî veyşanîye û cinnet di heman kefeyê terezîyede ronayê.

Labelê ma vînenê ke AKP ye û rayirberîya Tirkîya hember na helweste rayira bêexlaqîye şopnenê. Na biryardarî, no cesaret û birûmetî, dewlete û rayirberîya aye AKP ye har û hov kenê. Seba ke nê wesfîy înan barr de çînyê û nê wesfan ra zaf dîrê, dest erzenê ra bêexlaqî. Wazenê bi heme hovîtî, bêexlaqî û qilêrîniya xo, na helwesta bêhempa qice bikerê û bêwata bidê nişandayîş. Heme hewldanêy qilêrîniyê AKP ye, seba naye yê. Heme hewldanêy serekwzîrî, ke însanî insanbîyîşê xo ra danê şermnayîşî, acizî û tersayîşê birûmetî ra yo. Zey cina ke asin ra biterso, kesêy bêrûmetî rûmet ra, kesêy bêexlaqîy exlaq ra, kesêy qilêrîniyê paqîjîye ra zaf tersenê. Çend kesêy wayir exlaqî nêtede heme çapemenîye, çend roşivîrêy wayir wijdanî nêtede, heme roşivîrêy Tirkîya û reyna raya giştîya Tirkîya biyê ebûrêy heman bêexlaqîye. Tarîxî tim û tim rûmêt birûmetdarî, bêexlaqî û zilm bi nehletîye nuştê. Do nê rojîy zî, di tarîxê merdimayîye de, rojêy rûmetîy bîyerê nuştîş.

Koye sipîye

Serê koyê sipîye ra
Asyeno asmîn ra
Kam hetra şîyero
Vejiyenê vernîye ma
Dişmên girewto dorverî hîni
Lej vejîyayo, şer vejîyayo
Beroxodanî ra
Dişmen terseno
Nêzano se biko
Kam hetra şîyero
Xof girewto dişmenê hari
Serê koyê sipîye
Bîyo mij dimun
Kam hetra yenî

Kes nêzaneno
Gulê varanê ser hevalan ro
Heval Rizgar bîyo hedef
Hedefê yew guleyî kor î
Bejna ey a rindike
Yew ciwano delal
Pero bîyo gunî
Ey girot ma ra
Gule ya kor î
Dişmenî wehşî
Dişmenî hari
Fir dayo şîyo
Serê koye sipîyê ra
Serê koye sipîyê
Bîyo reng û rengin
Û xortê delal û ciwan rê
Ke dilê ey de Kurdistan

Mezgê ey de xebat
Esto ra bermena
Keskesorî zerê xo ra veto
Û çiman ver de davarnayîş
Serê koyê sipîye de
Şer giran bi
Sey laserên wesarî
Dişmen xeneqayê
Hesirî kurdan de
Asmîn bî şewa tarî
Û asmîn berma xortê delalî rê
Rizgar Dêrxust rê

Saba virardîşê heval Rizgar
Dêrxust î. Zîdana Bafra Tîpa T
ÎSMAÎL YALINKAYA

Hodawenda
şîran ya greva
veysaneyî,

Selver Yildirim

Ay zî, ze hezar kurdên ke 12 îlonî de dest bi greva veşanî kerdê, kewta grevî. Nameyê ay Selver Yildirim a. Yildirim Botanî de bîya birîndar û esîr kewtbi. Nikakewta greva veşaneyî

NAVENDA XEBERAN - AMED

Selver Yildirim tarîxê 1971 qezaya Mereşî dewa Şakulyanî de ameya dinya. Dibistana sifteyîne dewa xo de wend. Pola 2'yine zî dewa nezdi de wend. Dima ra şîya Hatayî de zî lîse wenda û hemşîretî qezenç kerda. Hemşîretey wend û pola 2'yin de dibistan terk kerd. Tarîxê 1992 de şî koyan. 3 heb wayî Selver Yildirim estêy. Yildirim Botanî de bi birîndar bi. Yew çimê xo vînî kerd. Parçeya şarapnelî ginaya rîyê ay û baskê ay. Yildirimî gazî ya.

Gurcîstan ay dana Tirkîya

Bedenê Selver Yildirime de şarapnel esto û embazên Yildirime, ay şirawenê Kafkasyayî. Devletî Gurcîstan zî Selver Yildirime tepişena dima ra danê Tirkîyayî. Tarîxê 1999 de û aşma adarê de Yildirim Tirkîya de bi.

Dewleta Tirkîya zî Selver Yildirime erzana Zîdana Erzeromî. Cezaya gran danê ay. Yanê cezay mubetî danê ay. Semede tendurîstîya Yildirime yew çiy zî nêkenî. Yew çimê xo vînî kerd û talûkeya çimê bîni zî, esto û canê Yildirime de parçeyên şarapnelî zî estêy û nika rewşa Yildirime her roj daha zî beno xirab.

'Kesan vengê ma nêşrawitê'

Yildirimî ard ziwan: "Hetanî nika kesîy vengê ma zaf nêşinarawitê. Ma zanê ke îşkenceya Erzeromî zî zaf xirab o. Tana îşkenceya ey nê, heme çiyê Zîdana Erzeromî zaf xirab o. Zîdanî de cezaya hucreyî zî esto."



Zîdanî de dest bi helbestî kerd

Selver Yildirime cenîya û mubet ceza girot a ya. Zaf îşkencî dîya. Ema hîna zî semede azadî tekoşîn kena. Zîdanî de Yildirim dest bi helbestî kerd. Zaf helbestên ay estêy û hewna zî nuşena. Çimkî helbestî ra zaf hes kena û hertim zî nusena. A helbestan ra, moral û hêz gena.

Azadîya cenîyan ra zaf têkoşena

Semede azadîya cenîyan zî zaf têkoşîn kena. Çimkî Yildirime ser mijara cenîyan de zaf vindena û

vana ke: "Cenî bi 5 hêzar serran zaf zilm dîyo. Semede ey zî zaf xebat kerdê. Yew veng a pîl, cenîyan eşkeno azad bikero. Lazimo ke her cenî bikûro xebatan mîyan."

Silav dana ambazan

Bedenê Yildirime nika estî zîndanî, ema, ruhê Yildirime nêşkenî berzê zîndanî. Çimkî xeyalî Yildirimî zaf estîy. Her tim mijaranî gerilayan ser nusena û salafan dana Ronahî, Berfîn û zaf ombaz û ambazanê xo yê bînan rê. Zaf çiy hîs kena û ser nusena. Selver Yildirime, xeyalê xo de şina heme cayan, ema herî zaf zî, tarîxî ser de nuştan û nusena.

Grev do azadî bîyaro

Yildirim zî na gam greva veşaneyî de ya. Rewşa Helbesvan Selver Yildirim xirab a. Ema a rayna zî kewta greva veşanî. Çimkî a grevî xo ra ze gureyê vînaya. Yanî ay bedena xo ze ombazan û ambazanê xo yê bînan, semede Azadîya Serek PKK Abdullah Ocalanî û bi zîwanê mayî perwerdehî bibo ra, kewta greva veşaneyî. Yildirim zî vana ke: "Ez aşî, demokrasî wazena. Semede ey zî, çî dest min ra bêro ez do bikerî. Grevî de azadî esto."

Helbesvan û gazî Yildirim vana: "Wazenê ke no greva veşanî wa bibo semede aşî û azadî. Gedeyê ma ke, newe yenê dinyayî, heme wa azadî de bêrê dinya. Semede ey zî, ma têkoşîn kenê."

Tatwanî de azadîya cenîyan zaf zehmet raverena

Bahar CIRASUN - Zehra DOGAN / BEDLİS

Berîvan Genç (33) qezaya Bedlîs Tatwanî ra ard ziwan: "Tatwanîyî azadîya, cenîyan nêwazenî wazenî heme çiy tena comerdan bikerî. Çimkî tîya de zaf zext û îmhâ esta. Bedlîsî de azadîya cenîyan ekonomî ra yena." Gençî ard vîr ke, kulturê canîyan heme kerdê mehku. Şarîştanêy pîlan de



heme cenîyan mexdûr êy.

Genç mînak yew cenî ya. Çimkî, ekonomîya xo bi xo qezenç kena. Kes alîkarî ay nêkeno. Dema vîyarte de Genç tasarimanê xo berdê Stenbolî de rotenê. Dimara yew qirar girot û ameya welatê xo de xebeta xo dewam kerd û kena. Zafêreya cenîyên Bedlîsî nêxebityenê. Ez semede ey Stenbolî ra ameya Bedlîsî ke, cenîyên de pîya bixebityê. Ray ray cenîy yenê min vanê ke: "Ma zî wazenî kar birkerê. Ez bena kefwêş. Çimkî zaf wazeni ke wa heme cenîy bikûrê xebetî mîyan. Dema vîyate de ma koçertey kerdê. Koçerî ey demî de daha baş bi. Çimkî ey demî de problemên ma yê ekonomîk çînê bîy. Nika ya heme kesan esto."

Cenî ekonomîra visnayê

Gençî ard vîr ke, armanca ma

cenîyan o yo ke cenî û merdeyî ze dewan de bê bixebityê û vat: "Kurdan de şîdet çîno. Mesela dewan ra mînak bidê. Dewan de şîdet çîna. Hem cenî û hem zî comerdîy zafêrey pîya xebatên xo kenêy. Û pîya aramey mîyan de baş cuyenê. Ema, şarîştanên pîlan de, cenîy bi tena serê xo şixulnenî. Kulture ma de entegre çîno. Kulturê şarîştanî de entegre xebat çîo. Ma ey kulturî musenî. Ema azadîya ciwatî azadîya cenîyan ra yena. Ekonomîya destê cenîyan ra ameya girewtîş. Hem şarê kurd û hem zî şarê tirkî de cenîyan zaf zehmetey oncenê."

Berîvan Genç peynîya xeberdarişê xo de ey vat: "Pirsgireka pîl zafêreya comerdan mîyan de zexta ke cenîyan sero esto yo. Ma cenîy ney qebûl nêkenê. Ez wazena tîya ra veng bidî heme cenîyan, ke semede azadîya xo xebat bikerê." JINHA

Jiyan

Nesrîn Orak

oraknesrin@gmail.com



Greva veşanî û meşa Amede

Kurdistanîy û dostan kurdan 30'ê citmegî de îmze eşt binê xoverdayinê tarîxî. Şofêran kontax girotî, esnafan kepengê anêkerdîy, karker û karmendî nêşî kar, wendox û mamostey nêşîy dibistanan û şar jî nêşî sûkan. Pêro piya vejîyay kuçeyan.

AKP qandê vernîya înan bigiro, heme îmkânê dewlete seferber kerd. Kesên ke kewtî grevî 2 mijaran ser de vindertî.

Waştîşê ey kesan zaf maqul êy. Ema hikûmet nêwazena ke ser ey mijaran de baş niqaşîy bêrê kerdiş.

YA MAYÊN EY KESAN!

Kesên ke kewtê greva mergî rewşa ey hertim dahana beno xirap. Ema malbatên ey kesan, her roj dahana beno xirap. Çend kesan de, ma xeber day. Hemey bîye pêrîşan. Vanê ke: "Nê şewa ma şewa û nê zî roja ma roj a. Ma nêzanê ma senî cuyenê. Ma keye de nêwazênê werdiş biwerê. Çimkî, gedey ma, zîndanên de têkoşîn kenêy. Ma zî keye de rehet niye."

Maya ey kesan nêşkenî gedeyanî xo de xeber bidê. Hertim çapemenî ra ma ewnenî. Kesî semede grevî çîyan vanê. Çimkî peynîya grev heme kes zaf meraq kenê.

Ema xusûsî malbatên înan, zaf meraq kenêy.

ERDOGANÎ BÊRÛMETEY KERD

Greva veşanî her roj daha kuna talûkêyî. Ema semede grevî hikûmet xebata şenber / somut nêkena.

Eger xeber zî bido, adir fekîş ra pereno. Çen roj veroci Serekwezîr Recep Teyyip Erdogan Berlîni de ard ziwan ke, 'kes grevî de çîno. Tena yew kes kewto grevî. Ey heme şov êy.'

Ma kerd şoqî mîyan. Heme kesîy zaf baş zanê ke, gedeyên ma kewtê grevî û rewşa înan qet weş niyo û her ke şîno benê xirap. Yanî Erdogan ho çîca de cuyeno?

Senî xo vera xeber dano?

Serekwezîr wazeno ke çen kesîy cuyayîşê xo vîno bikerê ke hewna ey mijarî de bivindero?

AZADIYA WELAT
Zozan Basın - Yüzyıl Adına
İmtiyaz Sahibi
Halime PARLAK
Yazı İşleri Müdürü
Ayдын ATAR
Yönetim Yeri:
Diclekent Bulvarı
Termil Apt. Kat:3 No:9
Kayapınar / DİYARBAKIR
İdare Tel: 0 (412) 237 48 88
Yayın (Weşan)
TEL: 0 (412) 237 48 90-91
Faks: 0 (412) 237 48 89

Baskı (ÇAP):
Stenbol: Gün Matbaacılık, Reklam, Film,
Basım, Yayın,
Tan. San. Tic. Ltd. Şti.
Telsizler Mevkii Besyol Mah.
Akasya Sok. No: 23/A
Küçükçekirce / İSTANBUL
Tel: 0 (212) 580 63 81
Edene: Arslan Güneçdoğru
Gazetecilik, Matbaacılık, Kağıtçılık Yeni Doğan
Mah. 2108 Sok. No:13/A Yüreğir / ADANA
Tel: (0322) 346 03 71-72
Genel Dağıtım:
Türkuvaz Dağıtım Pazarlama

Ewropayî ra hetkareya Greva Veyşaneyî

Ewropayî de şaristanên ke kurdîy tede cuyenê de çalakîy tewr bi tewr amey viraştîş. Nînan ra şar verê Palemen-toya Ewropayî de dest bi greva veyşaney kerd. Çalakîyên meşyayîşî normal û bimeşale heme cayên ke kurdîy zaf cuyenê de amey viraştîş û yenê viraştîş. Hetê bîni ra, geyrayîşê oto-boza Serekê PKKî Abdullah Ocalanî dewam keno û şar semedê ke vengê kurdan bêro hesyayîş û çare bibo ra zî kiştêke bîni ra zî dawa kurd danê şinasnayîş û îmezayan semedê Ocalanî û grevî arê danê.

Vatişên Erdoganî awe onceno.

Vatişên Erdoganî ke, semedê ke Greva Zindanan vat bi semedê grev bikûro rojeva Tirkîya û dinyayî. Çimkî medya tirk mecbûr mend ke, vatişên ey sero bêvengeya xo xirabe bikero û qala Greva Zindanan ya Veyşaneyî kerdîy. Erdoganî ardbi ziwan ke; 'Grewa Zindanan ya Veyşaney şov o...' No hawa qisekerdiş zî BDPîjan qahrna û bi hawayê homojen mesele kewt rojeva medyaya tirk û dinyayî.

Sûriyeyî de herke şino şer gur beno

Sereyê hewteyî Sûriyeyî de hêzên Esedî êrişê taxa kurdan kerd bi û encamî de 14 kesan cuyê xo vîni kerdîy. Hewna zî alozî dewam keno û goreya xeberan bi her roj bi seyan merdimên çekdar û sivilîy cuyê xo vîni kenêy.

Komîsyona TBMM şî zindanan

Komîsyona Mafê Merdiman ya TBMM şî grevkerdoxan ziyaret kerd. Encamî de rapora xo do hadre bikero û bido TBMM. Ardî ziwan ke, lazimo ke bi Greva Zindanan ya Veyşaney peynî bibo û rayîrên demokratîk û diplomasiyî de çare bêre geyrayîş.

Sûdan de nêweşeya ke nîno zanayîş vîla beno

Sûdanî de nêweşeya ke semedê ey nîno zanayîş, nişanê ey adirvejayîş o, goreya xeberên sifteyine 2 rojan de 50 kesan cuyê xo vîni kerdêy. Herê Darfûr de no nêweşêî daha zêd bîyo.



Belê kurdan vatişê xo vat..!

Kurdên Bakurê Kurdistanî û yê dinyayî yewiteya xo 30 Citemngî de îlan kerd. Hemayan yew fekî ra waştayên zindanan qîray û ke wa merdiş nêbêy

Kurdên Bakurê Kurdistanî roja greva veyşaneyî ya 51'win de gureyê xo yê kurdewarê ardî ca. Kurdên ke ze şarên Tirkîyayî bin banê Tirkîyayî de cuyenê zext û zordariya ke kurdan sero ra esto ra, giroteyên PKKî û PAJKîy ketbî girevî ra hetkarey day. Çica de kurdên bi rêxistin bîy se vejyay kolanan û vengê xo berz kerdîy an cî keyê xo ra nêvejya û waştî ke, wa waştîşê Greva Zindanan bêre qebûlkerdiş ke merdişî nêbêy.

Kurdan yewiteya xo îlan kerd

Kurdên ke Kurdistanî Bakur de bîy hemayan hetkarey da Greva Zindanan ke waştîşê înan bêre qebûlkerdiş û merdişî wa nêbêy. Ney semedî

ra kurdên warê wîcdanî bîy heta ke mecbûr nêmendîy kontaxên xo nêçirxay. Otabozên şarî û yê şaredarî yew zî nêxityay. Mînbusen ke fikrê înan de kurdîtey çînê bi çend kesîy kotaxê xo akerdîy û xebat kerdîy. Hetê bîni ra, hemeyê dükanan girotey bîy. Heta na ray zafereya firûnan zî dükânên xo anêkerdîbîy. Bi ney hawayî serede Amed û qezayên ey, Êlîh, Mêrdîn, Sêrt, Agirî û daha zaf bajarî û zafereya qezayên înan de kurdên ke boya kurdey xo de vînay beşdarê Roja Yewitiya Kurdan ya 30 Citemngî bîy. Kurdan ney rojî de yewiteya xo mohr kerd û ze bivajê ma yew ê û kes nêşkeno ma peçe bikero, day.

Erdogan û dewlete tersayê

Semedê Roja Yewiteya Kurdan de kurdan yewiteya xo îlan kerd ra ling û destên Erdoganî û dewleta Tirkîyayî kewtê tîmîyan. Hîni bîyo ke Serekwezîr Erdogan vat 'grev

felan çino heme şof o' ema, hetê bîni ra zî wezîrê zî ard ziwan ke raporên doxtoran, îstîkbaratîy estêy ke grev esto. Bi ney hawayî zî eyseno ke rayîrberay Tirkîyayî fekê kesekî ra yeno îdarekerdiş. No hawayî zî îdare heta çî demî bidomyo belî nîyo.

BDP: Ma do daha radîkal bibêy

Hevserekê BDPî Selehattîn Demîrtaşî zî ard ziwan ke, do her demî ra daha zêd çalakîyên radîkal bikerê ra xebatan kenêy.

Demîrtaş semedê vatişên Erdoganî ra bertekên zaf wişk da û ard ziwan ke, 'Erdogan zûran erzeno û bêehlaqî keno' ra kurdîy ey ze serekê xo nêecibnenê: "Erdogan wazeno ke vengê kurdan û çalakîyên înan yê demoratîkine kes an zî kesîy pey nêhesyê ra zûran erzeno. Erdogan do hesabê heme çîyan bido. Ney ra pey ma ze BDP do biryarên zaf radîkal bigê û çalakîyên xo şarê xo ra bivajê."

Şarê kurd payan ser de yo

Şarê kurd semedê ke hetakreya xo a Greva Zindanan ya Veyşaneyî bimojno û merdişî nêbê ra her roj çalakîyanê xo bêmîyanin domnenê. Heme caynê ke kurdîy cuyenê de çalakîy benêy.

Kurdên ke warê wîcdanîyê grevî ze ey tedebê vînenê û hetkareya xo herroj nawnenê. Zaf cayan de çadîrên girevî ameyê akediş. Her roj zindanan ver de daxûyaney yenêdayîş û veng danê dewlete û hikûmetî ke wa waştîşê înan bêre ca ke wa merdişîy nêbêy.

Serede malbatên giroteyan, saxsiyetên yenê sinasnayîş û zaf hûmareyde şar beşdarê

çalakîyan bîy û benêy. Anê ziwan ke heta ke waştîşî meyrê ca se, do çalakîyên xo bidomnê. Rayan zî şarî ard ziwan ke, waştîşê zindanan yê ma yê ra, kesên sivilî zî keyên xo, bonên BDPî û çadîran de kewtê grevî. No hawa zî biryarbîyîşe şarî zî xo nawanayo.



Homa Amerîkayî ra ameyo xezebî

Talaza Sandy ke 12 eyaletên ey de bi bandor bi, goteya xeberên sifteyine nezdî se kesan cuyê xo vîni kerdê. Zaf herêminî binê awî de mendêy. Zîyana ke bîyo taxmîni anê ziwan ke 50 mîlyar dolar o. 5 mîlyon kesîy bê ceryanê û semedê ke çare bêro vînayîş ra xebatîy dest pê kerdêy.

Hîndîstanî de felaket

Dinyayî de her ke şino afetî zêd benêy. Hîndîstanî de zî semedê varayîşan û talazan cuyayîş tevîzya. Goreya daneyên sifte, 7 kesan cuyê xo vîni kerdo û bi shezaran merdimî cayê xo ra bîyê û perîşan bîyê. Semedê ke merdimî zaf zahîyat nêbê ra rayîrberî kewtê tîgeyrayîşan mîyan.

Dildarê ziwane kurdî cuyê xo vînî kerd

Ozan KILINÇ - AMED

Tarîxa kurdan de zaf tayn kesîy estêke ziwani sero xebat kerdê. Nînan ra yew zî Arjen Arî bi. Arjen Arî bi helbestên xo şarê kurd mîyan de yeno şinasnayîş. 30 Cîtmenga 2012 de semedê nêweşeya penceşêra pişik / pifîkî ra cuyê xo Amedî de vînî kerd. Mezêlên Amedî yê Yenîkoyî de bi hezar kesîy beşdarê merasîmî bîy û ame definkerdîş.

Nuştox û helbestvanê kurd yê namdar Arjen Arî heta ke ey ra ame cuyayîşê xo kurdewarê de roma. Dildar û heskerdoxêke ziwane kurdî bi. Nûjeneya ziwane kurdî şopinayê.

Şîrê ey vilikên Mezopotamyayî yê
Derheqê Arî de Şaredarê Amedî yê Gird Osman Baydemîr Ard ziwane ke, kurdan şair, nuştox û roşnivîrke xo yê pîl ra yewke bîni zî vînî kerd û vat: "Mezopotamya axa kurdan de, şarên kurd, şairê xo yê herî gird ra yewêbînî zî vînî kerd. Arjen Arî şî heqeya xo ser. Homa cayê ey bikero bihuşta xo ya weş û rengîn. Axa Mezopotamya gul û gulîstan o. Şîrên ey ney axî de bîy vilikîy û gulîy û şair zî ey gulane bi hêstên xo aw da. Mîxabê, ewro şairanê ma rehemt kerd. Ez

Kurdan nuştox, helbestvan û roşnivîrke xo yê bîn Arjen Arî vînî kerd. Arî semedê dej û kulên kurdan sero têkoşîn dayê ra eşa şarê xo ze ya xo vînayê ra têkoşîn dayê. Semedê ke bi nêweşeya penceşêrî têkoşîn dayê cuyê xo vînî kerd



bawer keni ke, na gam heme serêy gul û vilikên Kurdistanî çewt bîyê. Arjen Arî, hunemendeke, dej û veşayeyên dilên kurdan, zereyê xo de hîs kerdê û ney semedî ra zî, hêstên şarê xo, ze hêstên xo vîna û ey sero helîya. Ez şikyeni bivajî ke, Arî dost, heval û şairê şarê xo bi. Ema ya herî gird goreya dilê min o dost

û şairê şarê xo bi. Rayîra ey akerde bi û vatişên şarê xo ardê ziwane."

Serekê Yewiteya Nuştoxên kurd yê Başûrê Kurd Hesên Silêmanî zî ard ziwane ke, Arjen Arî nuştoxê kurd ra yê namdar û kedkareke gird bi: "Semedê ziwane û rewşenbîreya kurd kerdo. Arî, bi têkilîyên xo yê hîra yê herêma Kurdis-

tanî de, rewşenbîreya awanbikero ra ci da. Mîyanê Dihok, Silêmanî, Kerkûk, Hewlêr, Êlîh, Amed, Nisêbîn û şaristanên bîn yê Kurdistanî de yewiteya rewşenbîran de tekiley rona. No gameke zaf pîroz bi û serkewte zî bi. Hem ze nuştoxêke kurd, hem zî roşnivîrke kurd, ey pirtûk, diwana helbestan û nuşteyên xo yê bînan nuşt û hestên şarê xo ard ziwane. Arî semedê şarê xo û semedê dejyayîşên înan û semedê ciwanên kurd û bi têkoşêrên înan. Semedê ke têkoşîna kurd daha zî geş bikero ra, her tim têkoşîn da û ziwane şarê xo semedê ke avera bibero ra, her tim çalak bi. Pirtûkên ey semedê ciwan û kurdehêzan asan o ke, gere bêrê wendiş. Ez peşniyar keni ke, şarê amedî wa peykereke ey cayêke de ronê."

'Nuştoxê hemeyê kurdan bi'

Nuştoxê kurd Sexmûs Dîken zî ard ziwane ke, Arjen Arî tenê nuştoxêke kurdên bakurî tenê nebî: "O, nuştoxê hemeyê Kurdistanî yo. Ewropayî de zî Arî yeno şinasnayîş. Vînikerdîşê Arî ma ra giran yeno. Lazimo kem a heblest û nuşteyên ey bi alî kurdan ra bêrê wendiş û nirxanyîş û bi heme dinyayî ra par bikerê ke kurdîyê zî edebîyata dinyayî de cayê xo daha weş bigerê."

Payizxêra Kurdistanî kuwe bîyo

Dinyayî de cayên ke herme demserran vînenê zaf tayn êy. Ney cayan ra yew zî Kurdistan o. Ney semedî ra zî her demserr goreya xo weşeya xo û bereketa xo de ano. Payizxêra Kurdistanî zî bereketa xo dano sewalan û ajalane.

Kurdistanî pey varyîşên ke hewteya verî de zaf cayan de vaşê ke tira / ciravanê payizxêr kuwe bîyo.

No zî yeno wateya ke heywanên weykerdeyî do ney ra pey rojên bi roj de biçirayê û pîzeyê xo mird bikerê.

Payizxêr mesrefî fineno

Goreya vatişên şivaneyên Çermûgî dewa Rûtan, eger payizxêr nêbo, alifê ke semedê zimistana heywanan girotê do qîm mekero û veyşan bîmanê. Hetê bîni ra zî ardîy ziwane ke dema ke heywanî payizxêrî çirayeno zafêreya nêweşiyên zimistanî ra rizgar benêy û daha bi hêz benêy. Çepê ci eger zimistan xedar bişêro

û heywanîy nêşikyê biçirayê do nêweşeya înan zaf bibo û mesrefa derzînen û beydarî do zaf giran bibo heta belkî mirdarey zî bibêy.

Payizxêr Xozayî mird keno

Bêlyo ke payizxêra ke Kurdistanî de kuwe beno, zaf feyde dano heywanan û hetê bîni ra ajalên bîyanî yê ke xozayî de yê zî bi ney vaşê ke kuwe bîyo, weye benêy û cuyayîşê xo domnenê. Çimkî xozayî de zaf teyrûtûrên ke estêy û bîman nîne vînayîş vaşan sero werdên xo genêy û wenêy û vaşên kuwe bîyo zaf rayan înan ra stare va û vahozi, varayîşan û tîncî keno. AMED



Çewlîgijîy: Wa 12 Berfenbarî bibo roja çewlîgijan

Çewlîgijî zî semedê ke serrê de rayê roja înan bibo ra delingane xo qat kerdîy. Ney semedî ra zî wazenê ke roja 12.12.2012'î bibo roja çewlîgijan. Semedê ke plaqeya ey 12 o ra wazenê roja ke humartîşê 12'îy zaf êy bibo roja înan.

Komeleya Almanya Bakurî waşt ke wa 12.12.2012 bibo, 'Roja Çewlîgijî Dinyayî'. Ney mijarî de semedê ke no roj bêro pîrozkerdîş ra sere day walîyê Çewlîgî ke, pîrozbahîyan ra erey nêmanê.

Walîtey ra waştike wa înan ra cayêke pîrozbaheyî peyda bikerê. Tikey rojê şarîstanan yê dinyayî wina yo; 09.09.2009 Roja Aydinijan ya Dinyayî yo. 10.10.2010 ya Balikesîrî yo. 11.11.2011 roja Bilecîkî yo. 12.12.2012 zî de zî çewlîgijî wazenê ke bibo 'Roja Dinyayî ya Çewlîgijan'. Hîni eyseno ke do 21.21.2021 zî bibo do bibo 'Roja Dinyayî ya Amedî.'

Her tim waşt yewiteya kurdan geş bibo

Cuyayîşê ey ze her dildarê kurd bi dil û can bawerê azadîya Kurdistanî kerdê. Dr. Qasimlo zanay ke heta kurdî yewiteya xo îlan mekerê azad nêbenê ra her tim xebata yewitey kerd

MAMOSTE SILÊMAN

Dr. Ebdulrehman Qasimlo 22.12.1930 de bajarê Urmîye de ameyo dinya. Keyê ey dewlemend û wayîrê mal û mulkê bi. Qasimlo, lajê Mihemed Axayê Wisuqî bi. Ey Urmîye de dest bi wendişê xo yê destpêk û mîyanîni kerd û dim zî Tehran de dewam kerd.

Cengê Cihanî yê Dîyin de, serra 1941'î de Îngîlîstan û DYAyî başûrê Îranê, Yewîtiya Sovyetî zî bakûrê ey işgal kerd. PDKKeya Îranê zî, 25'ê Te-muza 1945'î de, bi destê Qazî Mihemed û 60 imbazanê ey sazkerde.

Dr. Qasimlo demo ke bi 15 serre, serra 1945'î de, Urmîye de, bi awanker-dişê "Yewîtiya Ciwananê Demokratîkê yê Kurdistanê" dest bi sîyasetê xo yê aktif keno. Demo ke Komara Kurdistanê ya Mehabadê awan bena, O berpirsiya-rêk hereket û rêxistinê ciwanan o.

Demo ke awankerdişê Komarê yeno îlankerdiş, Qasimlo seba wendişê şono Tehran. Dima ke Tehran de wendişê xo xelas keno, seba dewamkerdişê wendişê xo, şono Paris.

Dima ke Komara Kurdistanê ya Mehabadê, bi ardimê hêzanê rojaawan û îxanetê Yewîtiya Sovyetê rijîya, bi gelekê imbazanê xo dest bi xebata siyasî kenî. Dima beno endamê PDK ya Îranî.

Dr. Qasimlo şono Paris û Prag

Dr. Qasimlo verê şono Paris. Paris de, bi imbazanê xo yê heme wendeka-

ranê Fransayî, Îranê protesto û şermizar kenî. Dr. Qasimlo û qerar gîni ke yew nameyê şermizarkerdişê Şahê Îranê rê raykî. Na ser o rejîmo faşîst û dîktator, bi êlçîye xo zor danî Dr. Qasimloyî. Na ser o şono Prag (payîtextê Çekoslovakya). Dr. Qasimlo wexto ke şono Prag, bi çend wendekaranê kurdan, "Komela Wendekaranê Kurdanê yê Awropayî" awan kenî.

Pragê de, dest bi wendişê xo keno, beno endamê "Yewîtiya Wendekaranê Mîyanneteweyî" Xebata xo ya demokratîk, kurdayetî û enternasyonalî dewam keno.

Serra 1951'î de Prag de, Kongreyê 2'yînê yê "Yekîtiya Xwendavanên Navneteweyî" de beno temsîlkarê wendekaranê Îranî. Dima beşdarê gelekî kombîyayîşan û konferansanê Federasyonê Ciwananê Mîyanneteweyî beno.

Ageyrayîşê ey yê Îranî

Demo ke Serra 1952'î de hikûmetê Dr. Musadiqî yeno îqtîdar, Dr. Qasimlo Zanîngêhê Pragê qedînenê û lîsansê zanîstîya cematîkî û siyasîyê gîno û ageyreno Îran. Tehran de ca beno. Ay dem de beyntarê PDKKeya Îran û TUDEHe de yewîtiyêke esta. Dr. Qasimlo şeş aşman dima ageyreno Mehabad û beşdarî xebata PDKKeya Îranî beno.

Dima ke vera hikûmetê Dr. Musadiqê, darbeya leşkerî bena, Dr. Qasimlo mecbûr maneno ke, xo bilimno û cuyê xo yê siyasî û rêxistinî dewam biko. Ay dem Kurdistan û li Tehran de, bi aktif beşdarî xebata PDKKeya Îranî beno.

Ageyrayîşê ey yê Iraqî

Panc Serrî dima, 1957'î de, rayna ageyreno Çekoslovakya. Serra 1958'î de demo ke Iraq de İqtîdar bedilîno û Hereketê Kurdistanê newe ra lingan ser o vindeno û xurt beno. PDKKeya Iraqî legal bena û Mela Mistefa Berzanî û imbazê ey, Yewîtiya Sovyetî ra ageyrenî Iraq, Dr. Qasimlo û çend imbazê xo zî ageyrenî Iraq, wazenî ke rojhelatê Kurdistanî û Îran de rêxistinê hereketê newe ra awan bikî.

Ageyrayîşê ey yê Pragî

Serra 1962'î de Zanîngêhê Pragî de doktoreya zanîstîya ekonomîyê gîno û heta serra 1969'î Zanîngêhê Pragî de dersê ekonomîyê sermayedarîyê û yê sosyalîstey dano. Nê şertan de Dr. Qasimlo çend kitakan zî nuseno. Beşêk kitabê ey yê "Kurdistan û Kurd"î. Tirkya de zî çap bîyo.

Dr. Qasimlo û Hêzê Yewîtiya Sovyetî

Dr. Qasimlo merdimo ke demokrat bi. Verî nêzdîyê rejîm û îdeolojîyê Yewîtiya Sovyetî bi. La demo ke Yewîtiya Sovyetî, serra 1968'î de êrişê Çekoslovakya yê kena û Çekoslovakya işgal kena, Çekoslovakya de binê serekîtiya Dubçekî de, vera işgalî Hereketê Wesarê ame awankerdiş., Dr. Qasimlo zî bi imbaz û dostê Dubçekî û bi muxalîfê Yewîtiya Sovyetî.

Dr. Qasimlo û Awanbîyayîşê Otonomîyê yê Başûrê Kurdistanî

Serra 1970'î de demo ke hikûmatê Iraqê, kurdan reyra peyman virazeno û Deklerasyonê 11'ê Adara 1970'î ameya qebulkardiş. Dr. Qasimlo û çend imbazê xo, semedo ke PDKKeya ya Îranê weriznî lingan ser, Awropa ra ageyrenî Iraq. Dr. Qasimlo konferansê 3'înê yê PDKKeya de (1971) beno endamê Komîteyê Merkezî û dima zî beno sekreterê pêroyî. Ey heta wefatê xo, 18 serrî, PDKKeya de serekîtiy kerda. Hereketê Kurdistanî de rolêko pîl ardo ca. Şertanê gelekî zehmetan de Îran de, xebata xo dewam kerda

Ageyreyîşê ey yê Kurdistanê

Serra 1976'î ra heta 1978'î, beşa ziwan û bajarvanîya kurdan de, zanîngêhê Sorbonî de, mamoste bi. Ey heme dem gelekî rojname û kovaranê Ewropa de, derheqê meseleya kurd û Kurdistanî de, nuştîyê nuştî. Ewropa de se pisporêk meseleya kurdan û Kurdistanî ameynî naskerdiş

Serra 1979'î de demo ke Îran de İqtîdar bedilîya, Mihemed Riza Şah Pehlewî zî Îran ra rema, o zî ageyreno rojhelatê Kurdistanî. Kurdistan defacto azad bibi. Kurdistan binê İqtîdarê Komelî û PDKKeya Îranê de bi, kurdan serhewana-yîşê Simkoyê Şikakî (1920-1930), awankerdişê Komarê Kurdistanê yê Mehabadî

(1946) de, tehmê azadî girewtbi.

PDKKeya Îranî, Komeleyê, Şêx İzzeddîn Huseynî, semedo ke Îran de, demokrasî û Kurdistan de, otonomî awan bibo, Xumeynî reyde gelekî rayan dîyalogê organîze kerdî.

Xumeynî 19'ê Tebaxa 1979'î de vera Kurdistanî ceng û cîhad îlan kerd. Her roj bi desan kurdî ameynî kiştîş û îdamkerdiş. Heme hepisxaneyê Îranî bîy keyê welatpar û şoreşgeranê Kurdistanî.

Heme Kurdistan bi zîndaneko pîl.

PDKKeya Îranê, Komeleyê, Şêx İzzeddîn Huseynî qerar da ke, kurdan û Kurdistanî bipawî û cengê pêşmergatî dest pê kerd. Gelek mintiqayê Kurdistanê amey azadkerdiş, Demo kilm de cengê rojhelatê Kurdistanî, dinya de veng da û giraniyêka sîyasî viraşte.

Qereqerê Serekîti û Siyasetê Ey

Dr. Qasimlo, sosyalîst bi, la ne stalînist bi. Dostê sosyal demokratîkê Awropa bi. Na ra partîya ey Enternasyonal Sosyalîst de se temaşekerdox bîy.

Seba Otonomîyê Kurdistanî demokrasîyêk xurt hewje dîynî. Dr. Qasimlo: "Bawerîyêka mi bi demokrasîyê esta. Tena rayîrê cogirewtîş û dewamkerdişê Otonomîya Kurdistanî; bi demokrasîyêk xurt û serkewte mumkun o."

Her dem vatnî: "Sîyaset hewayê hunerî yo. Sîyaset ne sîya û ne zî sipî yo. Mabênî sipî û sîyay de rengê bîni zî estî."

Şehîdkewtişê Dr. Qasimloyî

Dewletanê serdestan, her dem şarê kurdan û serekê înan qatîaman ra vernayî. Dr. Qasimlo zî, serekê kurdan ra yew serek bi, ke ey zî sey Qazî Mihemedî, waştî ke bi rayîrê aşî, reso amancê xo. Qanûna serra 1988'î de û raya dîyine zî qanûna 1989'î de, bi berpirsiyanê Komara İslamî reyde ronîşt û waşt ke mafê netewê kurdan, bi rayîrê aşîtiyane bêro girewtîş.

Komara İslamî, nê ronîştîşan de waştî ke, Dr. Qasimloyî bikişî, La ser-nêkewtî. Dr. Qasimlo raya hîrêyine zî şaşey kerda, 13/07/1989 de bi berpirsiyanê Komara İslamî reyde ronîşt. Nê di lialogê bajarê Vîyana yê Awusturya de bî. O, imbazê xo Ebdullah Qadirîazer ke endamê Komîteyê Merkezê yê PDKKeya Îranî bi, mamosteyê zanîngêhê Dr. Fazil Resûl, bi destê berpirsiyanê Komara İslamî masîy ser o, qeleşey reyde ameyî kiştîş. Gelek aşkera yo ke serekkomarê Komarê Îranî, Mehmed Ehmedînecad, kiştîşê Dr. Qasimlo û imbazanê ey de organîzeker o.

Gorî serekkomarê yewîne yê Komarê İslamî Ebdulhesen Ben-î Sadr û Ehmedînecadî, kiştîşê Dr. Qasimlo de, komandoyan rê çekî peyda kerdî.

Demo ke Dr. Qasimlo hetê Komarê İslamî ra ame kiştîş, mabênê YNK û PDKKeya ya Iraqê Îranê reyde gelekî baş bîya. YNK û PDKKeya ya Iraqî, semedo ke beyntarê înan, Îranê nêherimîyo, Dr. Qasimloyî rê wayîr nêwejiyayî.

Not: Mi no nuştîyê xo, Kovara Bîr de nuşeyê İbrahim Guçluyî ra bi kilmkî açarnawo kirmancî.



Dr. Qasimlo vat ke: Seba azadîyê bedel zî bido

Dr. Qasimlo vat ke: "Şaro ke azadîwaştîx bo, gere seba azadîyê bedel zî bido. Tu neteweyêk bê zehmet û bê têkoşînê, bê fedakîya xortanê xo yê erjayan, nêresawo

azadîyê. Şarê ma zî, partîya ma zî, pêşengê hereketê kurdan î, zanî ke, azadîyê fedekarey wazîna. Kerwanê şehîdan derg o, la ko hima zî derg bibo."

Heskerdişê gule

Ziwanê meseleyan şenik û herikbar o. Nuştoxî têna fekê xo yê herêmî nêkardo, çekû û vtişêy herêmanê bînan zî kar ardê. Ziwanê vacêreya xo dewlemend kerdo. La nuştoxî şirovekerdişê meseleyan wendoxî ra verdayo ke bifikirîyê...

EVDILA QASAN

Cayê vilika gule hetê mêrdiman de cayêkî arizî (taybet) yo. Sey remza heskerdişî yena zanayîş. Gule hem bi rengê xo çimanê mêrdiman estetîze kena hem zî, bi boya xo ya weş mêrdiman heta xo ra ancena. Bi xasekbiyeyîşê xo pêlan coşnena di zerra mêrdiman de.

Seserran ra yo ke, gule sey remza heskerdişê di rûpelanê pirtûkan de cayê xo girewta. Hetanî teyrê zerejî zî biyo heskerdaxê aye, waştô xo birisno ya hetî ra. La dirikê dormarê aye destûr nêdayo zerejî, o zî roc û şewe ya rê wando.

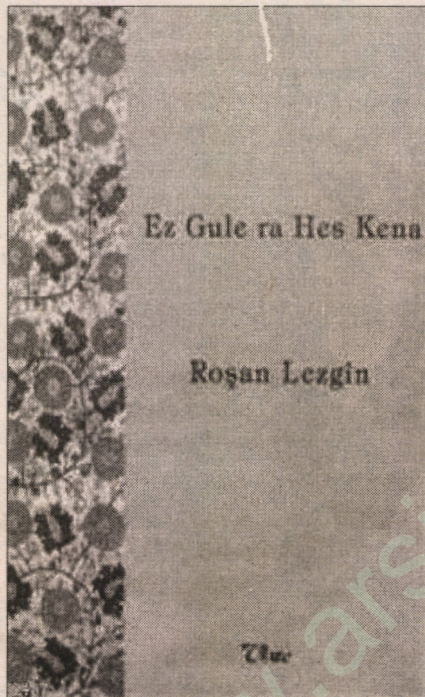
Goreyê tay qoran zerej ravekerdişê hestêy zerra xo hema zî nêqedenayê.

Nuştox Roşan Lezgîn, pirtûkê xo yê meseleyan bi meseleya "Ez gule ra hes kena" name kerdo. Pirtûkî miyanî de hîris û di meseley ca gênê.

Na meseleya ke bi xo biya nameyê pirtûkî ya, zaf kilm a, bi çend ristayan (cumlayan) hoñane biya, la wate û mehnê aye zaf xorîn o. No tewr meseley sey meseleyanê kilmî (kurteçirok) yenê wesfkerdiş.

Bêxera meseleya "Awirê aye çimanê mi de mendê" kê şênê (eşkenê) meseleyanê bînan pêrinan di na çerçeweya meseleyanê kilmî de binirxênê.

Meseleya "Awirê aye çimanê mi de mendê" sey raybazê meseleyanê henzar û yew şewe ameya nuştîş. Bi vatişêkî bîn, bi karerdişê ney şeweyî de mesela miyanê de meseley yenê



cakerdiş, vacêrî benê. La meseley bi awayêkî yewbînan yenê girêdayîş.

Rayna di pirtûkî miyanî de panc hebîy meseley sewelan zî ca gênê.

Nuştoxî nê meseleyan de bala xo daya arizîya sewelan, bi ziwanêkê tinazî reyde mebest û armancê xo encamê mesela ra girêdayo. Meseley bîn zî sey meseleyanê komelkî asenê. Nuştoxî çimeyê meseleyanê xo cuya şarî (gelî) ra girewto. Babet û bareyê meseleyan zî cuya şarî yo. Kesayetêy meseleyan bi rengê xo meseleya xo xemilnenê.

Ziwanê meseleyan şenik û herikbar o. Nuştoxî têna fekê xo yê herêmî kar nêrdo, çekû û vatişêy heremanê bînan zî kar erdê, ziwanê vacêriya xo dewlemend kerdo.

Raybazê pêşanayîşê (honakerdişê) meseleyan raybazê qlasîk o.

Noraybazî de meseley yenê honakerdiş, biyer qewimênê, tira dim encam diyar beno. La nuştoxî meseleyanê xo de şirovekerdişê meseleyan wadoxanê xo rê verdayo, waştô, wa yê meseleyan şirove bikê. Ginana namekerdişê mesela bi miyandeyîya (naverok) ra girêdayeyo. Gama kê nameyê mesela wanenê haya kê bare û mijarê mesela hesiyena. Helbet no raybaz karê wadoxan asan kenê.

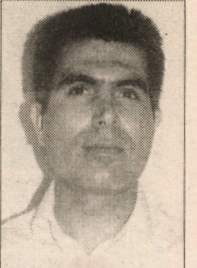
Ez wazena nuştaya xo bi persa nuştoxî reyde biqêdêna; "Ma keso ke gule hes nêko, esto?"

ÇIME : Ez Gule ra hes kena - Roşan Lezgîn - 2007 - Vate

Têgeyrayîş

Zerweş Esnaw

Zerwesesnaw@gmail.com



Ziwanê edebî

Wexto ke gilê huneran ra ewnîyenî, her gila hunerî malzemeyêkê bedilyayîşî şuxulnenî. Yanê semedo ke, her huner malzemeyêkê çiyayî şuxulneno, çiya çiya gilê hunerî vejîyayî.

Malzemeyê edebîyatî ziwan o. No hetî ra gilê hunerê binan ra zaf ferqên û çiya yo. Edebîyat; ne sînema, ne şano, ne zî wêneyî ra maneno. Çimkî malzemeyê ey deqor nêyo, ekran nêyo û reng nêyo, raştêraşt ziwan o. Û ziwan zî ne qumî ra, ne zî herre ra virazîyayo. O sey ganiyan, ganî yew estbiyayek o.

Hîs û fikrîy û xeyalî ziwanî reyde vajînî. No semedî ra, ziwan; hacetê têkilîyêkê hêzdarî yo. Çaxê verênan ra çî eserî bîyî sayê ziwanî ra hayanê wextê rojeyîni est-biyîşê xo pawitî û eserî ke ziwanî reyde ameyî raşte nuştêyê edebî yî.

Edebîyat, gilê huneran ra nêmaneno, la şanoy û sînema edebîyatî ra zaf havil gênî. Çimkî nê hunerî wexto ke, hunerânê xo anê ca, edebîyat û muzikî ra gelekî ca denî. Çirê wîyta de ma muzikî zî vat?

Bêveng nê hunerî nêşînî gureyê xo biyerê ca. Muheqq muzik gere bibo. Şano kayan ra sînema zî filman ra binekeyê xo viraştô û wurdîyan de zî verê kay û filman de nê gureyan ser ro nuştêyê inan est o. Hanik wîyta de edebîyat dekeweno dewreyî. Gurnayîşê ziwanî ra nê hunerî edebîyatî reyde karê hembarî virazenî.

Malzemeyê edebîyatî semedo ke ziwan o û ziwan zî hacetê têkilîyê komelkiyî yo, edebîyat no warî de, bi qewet o. Gilê hunerê bînî, karo rasyonel ser ro xebeşiyenî. Coka, karê inan heme ca de enternasyonal o. Sînema, dînyaye de heme ca de goreyê sînemaye yeno servindertiş. Wêne heme ca de goreyê wêneyî niqaş beno, şirove beno. Malzemeyê nê huneran mêrdiman ra ziyade, kerreyî, rengî, boyeyî, xêzî mermerî, vengî ûsb. dînyaye de goreyê malzemeyê karê objektîfî vînayeno, ay semede ra evrenkî yo.

Yew tenayo ke, malzemeyê edebîyatî ziwan o û goreyê tay taybetan ra edebîyat evrenkî nêyo, enternasyonal nêyo, hunerê netewîyeyî yo! Sek kê no hetî ra biewnî qewetê edebîyatî kifş beno. Edebîyat, no warî de tesîrê xo zaf hera nawnayo.

Huner, hacetê têkilî yo û tewr hacetê têkilîyê xurtî ziwan o û no ziwanî reyde hunerê edebîyatê yeno ca. No semedî ra, edebîyat çend qiymet û erjayî bigêro zî rayna tay o.

Kê çendî eserê edebî biwanî, waştîşanê xo, armancanê xo ziwanê herayî ra weş ifade kenî. Kê çend wextî ra pey pêaqilenî ke, semedê wendişî ra ziwan hera bîyo, qal-kerdiş asan bîyo û çekuyî fektê kê de herîkîyenî. O wext heskerdiş û hêşdarîyê ziwanî dest bipê kenê.

Oy hewar dilê mi

Meberme dilê mi meberme
A yara bêwar a û bêbext a
Gula to ya sûre cada verda
Gulîstane to talan kerd
Çiyek nîyeno to dest ra
Ax dilê mi ax
Bila mebermî û bila menalî

Ena zulm a hezar ser o
Eno zulmê na diwêlo
Şarê ma ra varneno zulmê xo
Hênî bes o eno zulmê bêbavan
Tijî sarê xo wedart ey Biray min
Ey şarê mayê kurd û Kurdistan
Ax dilê mi ax
Bila mebermî û bila menalî

Nalîna û axîna şarê ma wa
Roj çînîno ke binçiman û bin dest î
Roj çîno ke şarê ma merzê zîndan
Û hewalê ma nêrê şehîdkerdiş



Hênî bes o eno zulmê na dewêlo
Ax dilê mi ax
Bila mebermî û bila menalî

Ax dilê mi ax
A yar a bêrehme û bêbext a
Adir o har eşto keyeyê to
Çiyek nîyeno to dest ra
Ax dilê mi ax
Bila mebermî û bila menalî

Oy hewar dilê mi oy
A yar a bêbexte û bêrehme
Biya yew sêydarê zaf yeman a
Xezalê ma bîya birîndare
Oy hewar şarê mayî kurd hewar
Tu zî şarê xo wedare ey şarê Kurdistani
Ax dilê mi ax
Bila mebermî û bila menalî

Zîdana Amedî Tîpa D
MİKALÎ QARAKOŞ

Seyîra 85'ê şarê qezayî debara xo bi ramitîşê erdan û weykerdîşê heywanan kenê. Seyî ra 35'ê erdanê qeza de malbatî bi xo xebetênê û bigoreyê xo erdanê xo ramenê. Înan vêşêr bi taybetî nebatê endûstrîyî (silki, verrojiki, peme ûsn) yenê ramitîş. Semedê bazirganîye

bi taybetî firingî, îsot, pîyaz û sîr yeno ramitîş. Zafê debara xo bi weykerdîşê heywanan zî kenê. Qezaye ra girêdaye 74 dewî, 61 gomeyî, 16 taxî û 3 şaredarî estê. Bi goreyê îstatîstîkanê TUİK'î yê 2009'î nufûsê mîyanê qeza 20 hezar û 246 kesî yê. Nufûsa dewan 18, 702'o.

Qowancîyan bi keda xo cuyena

— AVER PAVIZ

Qezayên Xarpêtî ra Qowancîyan zî tarîxî ra nêma giroto û heta verê zayîşî şino. Bi temamî tarîxa ey nêzanîyeno. Cayeke huni û zafêreya malbatîyî bi citkarey û sewalweykedîşî debara xo kenê. Tikey bo zî masewaney zî esto. Qowancîyan qezayêk Xarpêtî yo, verê Paliyî ra girêdaye, vakurê Paliyî de dewêk bi. Dem ravêra bi qeza.

300 keyê Romanya ra bi ca kerdêy

Mabênê Tirkîya û Romanya de 1934 de bedilnayîş virazîyeno. Tirkê Romanya ra qasê 300 keyeyî erşawîyenê Xarpêtî. Semedê zimistanî demêk dewanê Paliyî de ciwîyenê. Badê mîyanê qezaya ewroyîne de ca dîyeno Înan. Serra 1935 demserra wisarî de bingeyê dewa 300 keyeyî erzîyeno. Demêko kilm de banî awan benê û dîyenê wayîran. Nameyê na dewe Qowancîlar panîyeno. Qowancîlar Romanya de nameyê dewêk koçeran bena. Qowancîyan 1935 de erazîyêko vengî ser o awan beno. Planê îmarê qeza bi goreyê îmkananê êy wextan zaf baş hederyayo.

Erdnîgarêya Kowancîyan

Qowancîyan qezayêk newe yo. Ser rayerê Xarpêt-Çewlîgî de, Xarpêtî ra 67 km dûrî yo. Qowancîyan beşa Ferato corênî, qina koyê Şahmiranî, cayêko duz de awan bîyo. Qeza behre ra 1026 m berzêr o. Vakurê qeza de sînorê şaristanê Dêrsimî, rojhelatî de qezaya Depeyî, başûrî de qezaya Paliyî, rojawanî de gola bendawa kebanî esta. Hîrayîya qeza pa bi dewan 980 Km2

yo. Qowancîyan herema erdlêzî ya û dereceyê yewinî de cayê xo gêno.

Reba ey nermîn o

Hewayê qeza bejiyo la semedê bendawan ra nerm o. Bi taybetî badê viraştîşê bendawanê Keban û Karakayayî hewayê qeza nerm bîyo. Deştêka nîzdê merkezê qeza de û dewêke qeraxê Bendawa Kebanî de yê zimistanan vewre û serd nêvînenê. Vewre zaf tay kewena. Şilîya qeza varan o û varan zafane demserra wisarî de vareno. Menga tewr germe ya demserra amnanî temmuz a. Germ tewr berz 39-40 dereceyî yo. Menga tewr serde sibat a.

Cayên tûrîstîkiy zî weşê

Qeza de hetê tûrîzmî ra çend kilîseyî, çirî, parçêk û goristanî bala şaran oncen û heskerodoxên tûrîzmî yê ke geyrenê yenê nêy cayan de geyrenê û ey zî bala şarên bînan danê ontîş.

Heniyo pîl

Koyê Çilisarî ra awa hênîyî bi çînalî arda. Dorûverê hênîyî de, xirbeya hemamêke û çilîştî estê. Dewa qeza de semedê vîstîşê kerayanê gulçike bi nameyê "Şorik" awêka şifayine esta. Înan vêşêr qeza de semedê nêweşîya "Tewe" awêk esta. Şarê hereme vanê havila nê awan nêweşîyan rê estê. Dewa Payamliyî de semedê nêweşîyanê gulçike awa şifayine esta.

Qesr

Kina koyê venkî de qesrek esto. No qeser / şato 500 m2 ersa ser o awan bîyo. Qersî mîyan de 10-15 odayî û kilîseyêk esta. Berê şatoyî ser o resimê di hebî maran estê. Bi goreyê rîwayetan kilîsa semedê perwerdeyîya keşîşan ameya şixulyayîş. Kîştî kilîse de yew çire û di hebî hewzî estê.

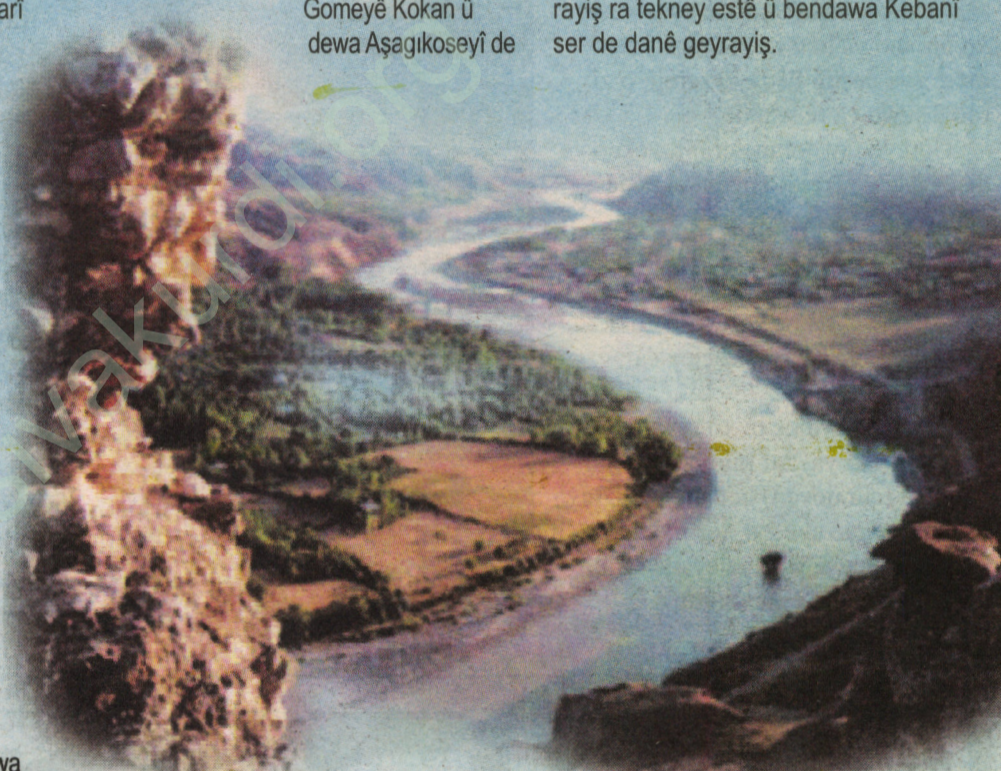
Gorîstani

Gomeyê Kokan û dewa Aşagıkoseyî de

xirbê ban û goristanan estê. Dewên kan de zaf cayan de goristanên kanîy estêy.

Bexçeyî

Bexçeyî di dewa Qowancîyan Karaman de qeraxê Çemê Mûradî de yê. Şarê hereme semedê pîknîk û seydê maseyan yenê tîya û him seyrana xo kenê û him zî tikey kesîy bi maseyên ke genêy debara xo kenê. Hetê bîni ra zî qiraxê awî de semedê tûrîstan bidêgeyrayîş ra tekney estê û bendawa Kebanî ser de danê geyrayîş.



Cewherê kromî muhîm o ema...

Şirkete (Etî Krom) 1936'î ra nata, 50 serrî ra zêdêro ke madenê kromî, 1977'î ra nata zî madenê kromî reyde Ferrokrom vejena. Havila nê medenî ekonomiyê Tirkîya rê zaf mihîm o. Havila nê medenî / cewherî hetê debare ra şarê hereme rê zî esto. Na gam 548 karmendî û 1128 karkerî xebetênê. Tesîs 217.5 donim arazî ser o awan kerdê. Şirketî 1993'yî 8 mîlyon û 51 hezar û 207 ton tuvenan kromî û 671 hezar û 448 ton zî, ferrokrom veto. Dewletê şirkete 2004 de rota daya şirketeka taybete.

